

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور - مرکز تحقیقات ملی آبیان آبهای شور

دستنامه فنی:

**معرفی ماهی تیلاپای نیل به صنعت آبرزی پروری با تأکید بر دیدگاه‌های
زیست‌محیطی و اقتصادی-اجتماعی**

نویسندگان:

نسرین مشائی، فرهاد رجبی پور

شماره ثبت: ۶۱۶۱۸

تاریخ ثبت: ۱۴۰۱/۳/۱۰

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور - مرکز تحقیقات ملی آبزیان آبهای شور

عنوان دستنامه فنی: معرفی ماهی تیلاپیای نیل به صنعت آبزی پروری با تأکید بر دیدگاه‌های زیست‌محیطی و اقتصادی-اجتماعی

نویسندگان: نسرین مشائی، فرهاد رجبی پور

همکار(ان): -

ناشر: مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

تاریخ انتشار: سال ۱۴۰۱

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی‌ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

۱	چکیده
۲	مقدمه
۳	۱- تیلاپیا: زیست شناسی و جنبه های محیط زیستی
۳	۱-۱- تاکسونومی
۴	۱-۱-۱- گونه های معروف سیچلاید ماهیان
۹	۱-۱-۲- منابع ژنتیکی تیلاپای نیل
۱۰	۱-۱-۳- هیبریدهای تیلاپیا
۱۱	۱-۲- زیستگاه های بومی و غیربومی ماهیان تیلاپیا
۱۱	۱-۲-۱- تیلاپیا در آفریقا
۱۲	۱-۲-۲- پراکنش منابع ژنتیکی تیلاپیا در خارج از آفریقا
۱۶	۱-۳- مروری بر برخی ویژگی های زیست شناسی سیچلاید ماهیان
۱۶	۱-۳-۱- تولید مثل
۱۸	۱-۳-۲- عادات غذایی
۱۹	۱-۴- تنوع زیستی، گونه های بومی و غیر بومی، مهاجم و فرصت طلب
۱۹	۱-۴-۱- تنوع زیستی
۲۰	۱-۴-۲- گونه های بومی و غیربومی
۲۳	۱-۴-۳- مهاجم
۲۶	۱-۵- تیلاپیا در ایران
۲۷	۱-۵-۱- تیلاپیا زیلی در آب های غرب ایران
۲۸	۱-۶- مخاطرات و راهکارها
۳۰	۱-۶-۱- راهکارهای پیشگیری احتمال خطر
۳۱	۱-۶-۲- توصیه های حفظ تنوع زیستی
۳۲	۲- آبرزی پروری ماهی تیلاپیا
۳۳	۱-۲- نیازهای پرورشی
۳۶	۲-۲- سیستم های پرورش
۳۶	۱-۲-۲- پرورش متراکم
۳۷	۲-۲-۲- پرورش در استخرهای خاکی
۳۸	۳-۲-۲- پرورش در قفس و پن
۳۹	۴-۲-۲- پرورش در تانک ها و کانال های جریان دار
۳۹	۵-۲-۲- سیستم های بسته و بازگردشی
۳۹	۶-۲-۲- پرورش گلخانه ای
۴۰	۳-۲- سیچلاید ماهیان پرورشی

- ۴۰Oreochromis niloticus تیلاپیا نیل ۱-۳-۲
- ۴۱Oreochromis mossambicus تیلاپیا موزامبیک ۲-۳-۲
- ۴۱Tilapia zilli تیلاپیا شکم قرمز یا زیلی ۳-۳-۲
- ۴۲پرورش در ایران ۴-۲
- ۴۳توصیه های آبی پروری ۵-۲
- ۴۴مدیریت بهداشتی ۶-۲
- ۴۵توصیه های بهداشتی کارگاه های تکثیر و پرورش تیلاپیا ۷-۲
- ۴۷آلودگی ها و منابع آلاینده ۸-۲
- ۴۷۱-۸-۲-۱ پساب های محیط پرورشی و غنی سازی مواد آلی
- ۴۸۲-۸-۲-۲ ترکیبات فعال زیستی
- ۵۰۳-۸-۲-۳ مدیریت پسماندها
- ۵۱۴-۸-۲-۴ توصیه های کنترل پسماند
- ۵۳۳- جنبه های اقتصادی اجتماعی آبی پروری ماهی تیلاپیا
- ۵۳۱-۳-۱ جایگاه اجتماعی تیلاپیا در جهان
- ۵۴۳-۱-۱-۱ اشتغال و سایر تأثیرات اجتماعی
- ۵۵۳-۱-۲-۲ پرورش تیلاپیا و توسعه روستایی
- ۵۶۳-۱-۳-۳ تولید تیلاپیا و توسعه روستایی در قطب های عمده
- ۵۹۳-۱-۴-۴ نمونه هایی از اثرات اجتماعی مثبت و منفی توسعه تیلاپیا در جنوب شرق آسیا و پاسیفیک
- ۶۲۲-۳-۲ اقتصاد تیلاپیا
- ۶۲۱-۲-۳-۱ سیستم های سرمایه گذاری تولید تیلاپیا
- ۶۳۲-۲-۳-۲ معیارهای اقتصادی سیستم
- ۶۶۳-۲-۳-۳ بازار تیلاپیا
- ۷۲۳-۳-۳ توصیه های اقتصادی
- ۷۴منابع
- ۷۹پیوست
- ۸۰۱. جنس های خانواده Cichlidae
- ۸۲پیوست ۲: گونه های جنس های Oreochromis و Tilapia و Sarotherodon
- ۸۶چکیده انگلیسی

چکیده

تیلاپیا نام عمومی گروهی از خانواده سیچلاید ماهیان (Cichlidae) با ده ها جنس و بیش از ۱۶۰۰ گونه است. از نظر آبی پروری ۴ گونه از سیچلاید ماهیان در جهان بیشتر مورد توجه قرار دارند که مهمترین آنها *Oreochromis niloticus* است. پرورش تیلاپیا در جهان پس از کپور ماهیان در درجه دوم قرار دارد. در سال های اخیر تیلاپیا در بیش از ۱۴۰ کشور جهان تولید شده و آمار تولید آن به ۷ میلیون تن در سال رسیده است. آبی پروری تیلاپیا در کشور ما فعالیتی نوین است و لازم است توسعه پایدار این صنعت به طور اصولی و مطابق با استانداردهای جهانی، با منظور شدن جنبه های محیط زیستی و اقتصادی - اجتماعی صورت گیرد.

اعمال دستورالعمل های فنی آبی پروری و رعایت ملاحظات محیط زیستی از مرحله ورود و معرفی بچه ماهیان و مولدین، عدم معرفی به منابع آب آزاد، تولید تیلاپیا در فضاهای سالنی و گلخانه ای و سیستم های بازگردشی و بدون تعویض، اجراء ضوابط بهداشتی، کنترل پسماند کارگاه ها، تهیه طرح توجیه اقتصادی برای برنامه ریزی تولید در هر مزرعه، از مهمترین توصیه های توسعه اصولی آبی پروری ماهی تیلاپیا است که در این مجموعه به تفکیک مورد توجه قرار گرفته است.

کلید واژه ها: تیلاپیا، آبی پروری، محیط زیست، اقتصادی، اجتماعی